

DETAILHANDEL

Keten failliet? Aflanken en weer doorgaan

Sinds 2012 zijn zeker zestig Nederlandse winkelketens failliet gegaan. Toch zijn de meeste namen niet uit het straatbeeld verdwenen. De meeste winkelketens krijgen na een faillissement een tweede leven, maar wel met flink minder winkels. Vooral mode- en schoenenketens — MS Mode Scapino, Manfield, Invito, Siebel Juweliers — maken na een faillissement vaak een doorstart. Daarmee is echter niet gezegd dat zij ook winstgevend zijn.

➔ **PAGINA 18**

Winkelketen failliet? Er is altijd hoop

De afgelopen jaren gingen winkels bij bosjes ten onder. Maar voor de meeste ketens volgde een wederopstanding, vaak in sterk afgeslankte vorm.

V&D, MS Mode, Perry Sport, Miss Etam en nu ook Intertoys. Sinds 2012 gingen zeker zestig Nederlandse winkelketens failliet. Toch zijn de meeste namen niet uit het straatbeeld verdwenen. Ze komen hooguit minder vaak voorbij. Dat blijkt uit onderzoek van Het Financieel Dagblad naar de faillissementen van grote en middelgrote winkelketens.

Sinds 2012 werd minstens 75 keer een faillissement uitgesproken over een winkelketen. Sommige ketens gingen meerdere keren bankroet. Slechts in een derde van de gevallen viel daarna ook definitief het doek.

De meeste winkelketens krijgen na een faillissement een tweede leven, maar wel met flink minder winkels. Vooral mode- en schoenenketens maken na een faillissement vaak een doorstart. MS Mode is daarvan een voorbeeld. De keten van ondernemer Roland Kahn telde 134 winkels toen hij in 2016 failliet ging. Na een doorstart heeft MS Mode nog maar 97 vestigingen. Ook Scapino, Manfield, Invito en Siebel Juweliers leven voort.

Daarmee is overigens niet gezegd dat ze ook winstgevend zijn. Siebel ging in 2014 failliet, maar heeft na de doorstart onder de nieuwe eigenaar Moscow Jewelry Factory nog geen winst gemaakt. Van veel andere ketens is niet duidelijk hoe zij het doen, omdat zij geen eigen jaarrekeningen deponeren.

Voor elektronica ketens blijkt het een stuk moeilijker na een faillissement door te gaan. Verkopers van tv's en wasmachines kampen met flinterdunne marges, door hevige prijsconcurrentie van online verkopers. Als er al een doorstart komt, is het na verloop van tijd toch vaak einde verhaal voor de keten. MyCom, Scheer & Foppen en Kijkshop zijn allemaal verdwenen. Dixons — ooit bijna negentig winkels — is nog slechts een website waar particulieren elektronica kunnen huren.

Curator Rinke Dulack van Van Benthem & Keulen is niet verbaasd dat winkelketens vaak een tweede leven krijgen. 'Het effect van een faillissement is een gigantische reorganisatie', legt hij uit. 'Dan kunnen dingen die het bedrijf zelf ook wel had willen doen, maar waar het niet toe in staat was.'

'Een bestaande onderneming slaagt er vaak niet in zijn verlieslatende winkels kwijt te raken, omdat huurcontracten nog jaren doorlopen. Ook is het lastig afscheid te nemen van personeel', vertelt Dulack,

die onder meer curator was van modeketen Witteveen en van Halfords, een verkoper van fiets- en autoaccessoires.

Hij noemt een faillissement een buitenkans voor een nieuwe eigenaar om tegen een lage prijs door te gaan met de winstgevende delen van een keten. 'Een nieuwe eigenaar betaalt nauwelijks goodwill en kan precies kopen wat hij wil, dus alleen de winstgevende filialen. Hij kan ook zelf bepalen hoeveel van het personeel hij weer in dienst neemt.'

Een overname na een faillissement is helemaal aantrekkelijk wanneer een koper al een eigen winkelorganisatie en centrale inkoop heeft. De overname kan dan een mooie kans zijn meer schaalgroottes te bereiken. Maar er kleven wel risico's aan. Een koper moet binnen enkele weken beslissen wat hij wil kopen. 'Het is soms lastig al zo snel te overzien welke kansen er liggen', zegt Dulack. 'Je moet het bedrijf eigenlijk van tevoren al goed kennen.'

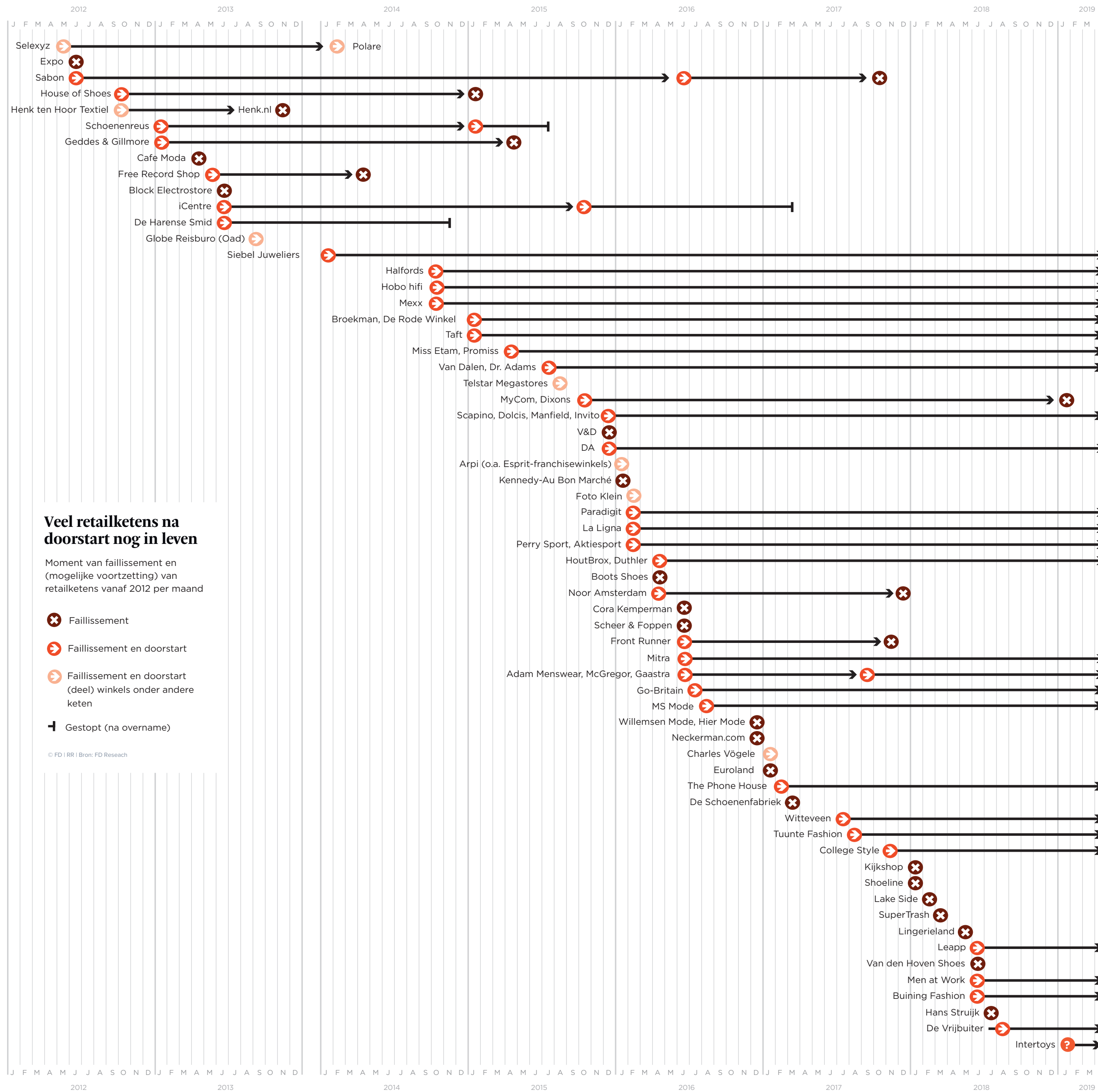
FRANCHISENEMERS

Na het faillissement van Intertoys vorige maand lieten franchisenemers weten dat zij mogelijk de onderneming wilden overnemen. Daar lijkt het niet van te komen. Sowieso komt het niet vaak voor dat franchisenemers een failliete winkelketen zelf voortzetten. Bij Halfords gebeurde dat wel, maar alleen omdat het niet lukte om onder een andere eigenaar door te starten. Bij Mitra sloegen de franchisenemers en De Monnik Dranken de handen ineen om de keten van slijterijen voort te zetten.

Bij de faillissementen van grote en middelgrote winkelketens sinds 2012 waren ruim 37.000 werknemers betrokken. Daarvan werkte 15% bij V&D. Zij raakten eind 2015 allemaal hun baan kwijt, omdat de keten definitief stopte. Na het eerste faillissement van Schoenenreus in 2013 verloor de helft van de bijna 1500 medewerkers hun baan. Bij het tweede bankroet twee jaar later waren die hun baan alsnog kwijt.

Hoeveel van het overige winkelpersoneel op zoek moest naar ander werk, valt niet na te gaan. Het merk V&D is overigens niet verdwenen. Het warenhuis leeft voort als webwinkel. Dat gebeurt vaker: ook mode-merken Geddes & Gillmore en Cora Kemperman zijn verdergegaan als webshop.

Daar kan soms de opmaat zijn tot het toch weer openen van winkels. Mexx ging in 2014 failliet en verdween na een mislukte doorstart uit het straatbeeld. Maar als het aan de nieuwe eigenaren ligt, komt het iconische merk terug in de winkelstraat.

Veel retailketens na doorstart nog in leven

Moment van faillissement en (mogelijke voortzetting) van retailketens vanaf 2012 per maand

- ⊗ Faillissement
- ➔ Faillissement en doorstart
- ➔ Faillissement en doorstart (deel) winkels onder andere keten
- ┣ Gestopt (na overname)

In het kort

- In Nederland zijn de afgelopen jaren veel winkelketens failliet gegaan.
- Maar bankroet betekent vaak niet het einde van de zaak.
- Veel ketens maken in afgeslankte vorm een doorstart.
- Een nieuwe eigenaar kan na het faillissement relatief goedkoop door met het winstgevende deel van de keten.

Meer online
Dossier
fd.nl/detailhandel

